Nr. 82. Anulu XXIX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu seu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 31/19 Octobre 1866.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Fagarasiu 26 Oct. 1866.

Domnule Redactoru!

Romanii de aici au serbatu diu'a de astadi cu solemnitate in besericele sale de ambe confesiunile intru aducerea aminte, ca prea gratiosulu nostru Imperatu si Mare Principe in acést'a di au sanctionatu articlii I si II de lege din an. 1863, prin cari romanimea din Ardélu s'au emancipatu politicesce si s'a redicatu pre una nivel'a cu celelalte natiuni politice, si totu una data au inaltiatu rogatiuni fierbinti catra Imperatulu ceriorilloru pentru prea bunulu nostru Domnitoriu si insl'a s'a familia. In besericʼa gr. catolica parochulu si vicariulu locale a redicatu solenitatea dilei cu predicʼa sci alaturata. Totu una data s'a facutu si **una adresa de multiumita** din partea inteligentiei carea se va asterne catu mai curendu Maiestatei Sale.

Cuventarea vicariului Fagarasiului Ioane Antonelli.

Pre multi au insielatu visurele, si au cadiutu celi ce au sperat'u intr'ensele. Intieleptiunea lui Siraco. Cap. 44 v. 31.

Diu'a de astadi, fratiloru! e serbatória bisaresésca, incatu ea ne aduce aminte de traiulu cuviósei Parascivʼa, carea prin modrulu vietiirei ne a datu esemplu de moralitate, esemplu a ne impacá cu Dumnedieu, cu conscientʼa nóstra si cu vecinii nostri; inse ea totunadata pentru noi ardelenii cauta se fia si una serbatória natiunale, ca-ce Maiestatea Sʼa Imperatulu si Marele nostru Principe in acést'a di a sanctionatu articlulu I de lege adusu in diet'a dela Sibiiu la an. 1863, articlu, ce ne scapʼa de dorerile mortiei infipte in decursulu de constitutiunea feudale. Care romanu póte se restóie istori'a nóstra, fara cá se nu unde fiecare pagina a ei cu lacrimi de dorere? candu acesa ne infaciosieza cá intr'una oglinda, cum amu decadiutu din siau'a federalismului primitivu in jugulu feudalismului; cum ne perduramu libertatea personale si dereptulu de proprietate; cum deveniramu sclavi legati de glia, si cata versare de sange ne au costatu tumulturile, ce le facura parentii nostri fara cá se-si fi potutu revindica dereptulle sale ómenesci! A descrie acést'a trista pusetiune a connationaliloru nostri din trecutu, ar fi a luá una tema, la care pentru avutʼa materialului de una parte se ar recere timpu mai indelungatu de catu ar poté suferi patientʼa dvóstre, ér' de altʼa indotorirle ce sunt impreunate cu oficiulu meu; pentru acesa voliu lasá in pace aceste vulnere ale carora scormonire totu n'ar ajutá nemicu, si me voliu margini la pusetiunea nóstra presente, incercandu a o descrie sine ira et studio, precum se cuvine unui preutu, cá din acést'a se poteti conchide la sórtea ce ne astépta in venitoriu.

Fratiloru! Dupa mare sgudnuri urméza mari prefaceri. Acést'a e una regula atatu de generale in viatʼa staturiloru si a natiuniloru, incatu de amu reseloiá tóta istori'a, si amu cercá in ea cu lampʼa lui Diogene, n'amu allá vreuna urma, carea se me convinga din contra. Pretotudinea, cá de unu seclu si mai bine parietii despartitori de caste incepura a cam perde din poterea si tari'a ce o aveau mai insainte. La noi inse cam dela a dou'a diumatate a secolului presente loculu castelloru 'lu ocupara partitele politice natiunali, cari sʼau legá cu mani cu petiore de traditiunile si reminiscintiele sale istorice, si din asta causa impedeca triumfulu principiloru moderne de statu, si ingreunéza deslegarea problemei, cu carea Maiestatea Sʼa si-a propusu a ferici lealele sale popóra.

Déca statulu nostru ar constá intregu intregutiu numai din aderintii celoru trei mari partite, adica din partitʼa nemtiloru centralisti, a boemiloru si a unguriloru, visurile de predomnire si ale unei'a si ale altei'a ar mai poté avé locu, ca ce prin desele incercari de una reforma radicale in sistem'a gubernarei ar poté calculá cu mai multa logice, ca macar una data trebue se venia rondulu pre fiacare; inse dupa ce acestu mare statu de sub gloriosulu regimu alu Maiestatei Sale numera mai multe natiuni, cari n'au juratu unei dintr'aceste partite, si pentru cari si un'a si alt'a e intocma de periculósa; de sene urméza, cumca prea intieleptulu nostru monarchu problem'a sʼa de statu nu póte si nu voliesce a o deslegá in interesulu specificu alu nici uneia, ci va incercá se o deslege in interesulu totului, pentruca volienti'a Maiestatei Sale, inaltu carele in ochii nostri e **unsulu Domnului**, nu póte fi altʼa de catu a restabilí imperiulu pre una base capace de unʼa durabilitate catu de mare. Imperiulu astfeliu constituitu, speramu, ca va respectá autonomi'a fiacarei tieri, prin urmare si a Transilvaniei. Noi romanii acést'a o dorimu a se sustiené, pentruca numai in autonomia vedemu posibilitatea si garanti'a unoru legi bune, de cari aparati se ne potemu desvoltá starea natiunale prin institute de agricultura, de comerciu, de invetiamentu si arte; si nici decatu pentruca amu fi nemotiati in contra fratiloru maghiari, ori pentruca centralistii ar fi desteptatu in noi acestu doru de dereptori, ori pentruca amu fi partisanii principiului comunisticu, dupa cum si inchipuiesce unu prea venerat'u frate alu meu de aici in predicʼa ce o tipari inca in pre diu'a St. Stefanu. Ci fiinduca conlocuitorii nostri se vedu a mai avé si in anulu Domnului 1866 asemenea idei retacite; ertatimi fratiloru se ve spunu aceea ce sciti cu totii, ca noi pre candu stamu mortisiu pre lunga legalitatea nóstra din an. 1863, n'avemu nici unu cugetu dusmanu in contra nimenui, ci volimu a apara prin acést'a numai libertatea si drepturile poporului nostru calcate in pitióre de constitutiunea feudala, voliimu alu feri de batojocurile si saupririle aceleia, volimu cá limbʼa nóstra se fia respectata incepundu dela legislatiune si oficia pana la municipia si comune, si nu potemu suferi privilegiulu nici unei limbe, pentruca privilegiulu vatema nu numai dereptatea si egalitatea, aceste principia sacre ale religiunei nóstre crestinesci; ci aduce cu sene scóterea ómeniloru nostri din deregatorii, déca nu cunoscu perfectu limbʼa privilegiata, dupa cum avemu esemplu mai inaintea ochiloru nostri. Afara de acesa eu cá fostu discipulu alu marelui nostru barbatu **Barnutiu**, pre catu voliu fi in viatʼa mea, voliu tiené de macsimele lui, cari suna „**Numai pana unde tiene dereptatea cu umanitate, dincolo de dereptu locuescu fiere selbatice.**“ „Poffʼa de domnia nu e una indigentia adeverata, ci unu parocsimu de friguri, care lasanduo una data va peri si acelu apetitu spuriu de a inghitire pre altii.“ Si érasi „unu Dumnedieu a creatu tóte natiunile, unu doru a versatu in anim'a loru spre limbʼa loru, unu simtiementu de onóre bate in animele tuturoru unu scopu le a prefiptu tuturoru, si acestu scopu nu se póte ajunge, déca va domni una natiune preste altʼa, ci numai domnindu dereptulu egalu preste tóte.“ Cine nu vede dara, ca intr'una Ungaria, carea ar inghiti Ardélulu, nefericitolu complesu ce ar fi se se formeze, pre candu unoru ar aduce libertate impreunata cu privilegiu, limbei nóstre ar causá restrictiuni, de cari cu timpu ar trebui se piera, precum piere arbórele lovitu de poterea fulgerului. Noi nu potemu mesurá altu feliu apretiuirea si considerarea individualitatei nóstre politice in acést'a tieristióra, decatu dupa cumpan'a, cu care ni se apretuiésce si respectéza limbʼa, si din astʼa causa trebue se ne ferimu cá de focu de totu pasiulu, care ar poté trage dupa sene ingroparea de viua a limbei nóstre si ne aru face, cá in desperarea nóstra se ne muscamu buzele, si se ne ródemu degetele, fara cá se ne potemu corege amentetele politice, si nici pre unu minutu nu trebue se perdemu din vedere, ca Ardélulu chiaru asié e proprietate romanésca, cá si proprietate ungurésca ori sasésca, deci cine voliesce se tracteze cu proprietarii acestei tieri pentru una unire mai strinsa de cum a statu acést'a pana acum catra Ungari'a nu póte se ignoreze pre romani cá atari, ca-ce eli cá una parte contrahente n'ar poté remané cá simplii spectatori si terguloi ce se ar face nici se potu representá prin 3—4 individi neimputerniti de natiune a merge la Pestʼa, ci ar avé dereptulu de a pune si pucine conditiuni intr'unu congresu natiunale ori intr'una dieta convocats dupa una lege derépta. Fictiuni juridice si sofisme, cu cari ne imbatara unii si altii — nu mai potu avé nici unu locu, ca-ce de si catusiele feudali abia incepusera a se largi pentru noi in an. 1848, totusi cu argumente sanetóse nimenea nu ne póte disputá dereptulu ce ni-lu dau la acést'a tiéra 17 seculi si vietiei nóstre nationali, pentruca chiaru si candu celelalte natiuni ar fi cuceritu acést'a tiéra, ceea ce nu stá, dereptulu de cucerire nu le ar fi datu-o cá proprietate perpetua, ci numai cá possesione timpurale — si éta unu argumentu destulu de tare facia cu dereptulu istoricu alu unor'a, cari conlucrandu la aplecarea unei legi electorale feudale si invechite, volira a ne denegá bunulu nostru dereptu de natiune, candu erá vorbʼa de decisiunea sórtei acestei patrie. Deci pre nedereptu ne invinuiescu, ca amu fi dormitu in intervalulu de unu anu, in care se facú noulu esperimentu cu tierile si natiunile, si nu ne aratamu nici decatu retrogradi, candu stamu mortisiu pre lunga legalitatea nóstra din an. 1863, si prin acést'a nu punemu nici una pedeca la impacarea nationalitatiloru, din contra ajutamu pre bunulu nostru monarchu in intentiunile sale parentiesci de a procurá imperiului una basa solida, carea in sene trebue se involve multiumirea tuturoru natiuniloru prin acordarea justeloru loru postulate. — Deci eu asié credu, ca pre venitoriu partitele nu voru amblá dupa visuri ce le ar aduce cadere dorerósa, nu se voru mai incercá a se redicá cá olculu asupra apei, ci fiacare partita nationale si va ocupá loculu cuveniitu in concertulu popóraloru din statulu austriacu, si va conlucrá din poteri la fericirea lui, din care apoi va resultá de securu si fericirea singuraticeloru natiuni.

Nu mi remane dara altʼa indereptu in acést'a di de festivitate nationale, decatu se inaltiu una fierbinte rogatiune catra Imperatulu ceriuteloru pentru potéra, sanetatea si pacea prea iubitului nostru Monarchu si Marele Principe, cá se-si póta impleni sublimulu seu cugetu de a multiumi tóte clasele de popóra, a ne asecurá pre venitoriu articlii sanctionati in inaltʼa intieleptiune, si asié dandu fiacarei natiuni ceea ce-i compete dupa greutatile ce le pórta si sacrificiale ce le aduce pentru **Inaltʼa Sʼa Dinastia** se readuca in urma intre noi una adeverata fratia, de care miscati bunatatea **Lui** se o propagamu si se o lasamu in testamentele nóstre de ereditate nepotiloru nostri, ér' intieleptiunea **Lui** se o enareze la tóte popórale, si se o vestéca tóta adunarea.

Asié se fia! —

Sibiiu 26 Oct 1866.

Astadi in biseric'a parochiale gr. cat. din Sibiiu se inaltiara rugatiuni la altariulu celui atotupotente pentru indelung'a viatia si fericit'a domnire a Maiestatii Sale prea bunului nostru domnitoriu si imperatu Franciscu Iosifu I., in semnu de omagiala multimita, ca-ce Maiestatea S'a c. r. ap., in acést'a di adica in 26 Octobre 1863, se indurà prea gratiosu a dá sanctiune prea Inalta la art. de lege I adusu in diet'a din 1863, prin care se impleni un'a dintre dorintiele seculare cele mai ferbinti ale natiunei romane, garantanduse autonomi'a si independenti'a patriei nóstre, cea statu de scumpa pentru romani, ér' natiunea romana, totu prin acelu articulu sanctiunatu se redicà la gradulu de natiune cu drepturi politice nationali coegali in siruiu natiuniloru sorori ale patriei.

Ore prin impaciuirea regimului numai unilateraliter cu natiunea maghiara, prein concesiunile de ea in diet'a din Pest'a pretinse, si in'aintè de ce s'ar' impaciui si indestuli celelalte natiuni nemaghiare, póte se dice a fi intr' adeveru asecurata si impaciuirea intregului regatu alu Ungariei, si consolidarea acelui-a si a Monarchiei ?

(Capetu.)

Noi dara totu deun'a si si acum numai respinsi de voi, negandu-ne drépt'a si egal'a nóstra cu voi parte la tóte libertatile si beneficiale ce ne competu cá natiuniloru in comun'a nóstra patria, in regatulu S. Stefanu — carele mai nainte a spusu maghiariloru sei, ca „Regnum unius linquae imbecile est“ — si vediendu ca voi cá se dati valóre legiloru vóstre din 1848. si ca tendentiele vóstre cele egemonice si supremati satórie nationale, se le intemeiati asupra tuturoru nationalitatiloru nemaghiare, faceti neincetatu nesce pretiuni mari nelegale, si ve nevoiti a amagi pre regimu cu ace'a góla landa, ca numai natiunea maghiara ar' fi acea, carea — déca i se va da ministeriu maghiaru inainte de revisiunea legiloru din 1848 va poté consolidá imperiulu austriacu, si in va poté mantui de o viitória alta catastrofa cá cea dela Königgrätz,— venimu éra-si la fegimulu de statu alu imperiului, solicitandu dreptate asupra tuturoru nedreptatiloru, ce ni s'ar' poté face noue cá unei natiuni si parti constitutive si redintegrante a imperiului austriacu prin una impaciuire unilaterale nu a tuturoru natiuniloru din regatulu Ungariei, ci numai a natiunei maghiare prin concesiunea pretensioniloru s'ale, si-lu facemu si serio atentu la tóte partile constitutive si la toti factorii politici si imperiului austriacu, catu candu ar' face o impaciuire unilaterale cu natiunea maghiara se nu pérda regimulu dinsintea ochiloru sei, si se nu uite nece odata ce sub coron'a S. Stefanu regatulu Croatiei, Dalmatiei si Slavoniei — precum si M. Principatu alu Transilvaniei sunt de sine statatóre si autonóme, cu propriele sale legi independinte, si cu dreptu publicu de statu, Si de si se tienu de coróna S. Stefanu cu Ungari'a totusi nu au alta uniune cu ea decatu in Person'a aceluiasi rege, adeca numai uniunea personala.

Ca sub coron'a S. Stefanu sunt 14—15 milióne de locuitori. Acesti locuitori se impartu in mai multe nationalitati.

Deintre aceste — dupa date mai próspete statistice oficióse — maghiarii facu 4—5 milióne.

Er' celelalte natiuni tóte la olalta, fora maghiari, facu maioritatea absoluta de 10—11 mil. suflete.

Cu cifrele aceste numai la atata voi se reflectesu pe ministeriulu nostru de statu, ca poterea regatului Ungariei nu póte consiste nece in cele 4—5 milióne de maghiari, nece in cele 10—11 milióne slavi si romani isolati, ci poterea regatului Ungariei a statutu totudeuna, si va stá singuru singurelu in poterile si brat'a-le unite si compacte ale tuturoru acestoru nationalitati. —

Éra unirea poteriloru si a bratia-loru — in tempu de lipsa — inca numai pe unirea animeloru si iubirea fratiésca intre nationalitati se póte intemeiá si póte fi duratória. —

Éra unirea animeloru intre diversele nationalitati nu se póte efeptui si basá de catu éra-si numai pe o perfecta egalitate de drepturi politice nationali. —

Impaciuirea dara a regimului numai cu natiunea maghiara prin concesiunea ministeriului maghiaru inainte de revisiunea si rectificarea legiloru din 1848 si inainte de ce ar' impaciui pe natiunea maghiara cu sine, pe bas'a unei perfecte egalitati politice nationali, ar' indestuli pe tóte celelalte colocuitórie nationali nemaghiare de sub coron'a S. Stefanu — cari facu $^2/_3$ parti ale impopulatiunei Ungariei — sub nece unu titulu nu insemnéza a impaciui regatulu intregu alu Ungariei cu imperiulu, ci din contra ar' insemná a slabi si regatulu Ungariei, si imperiulu austriacu.

Gazetele maghiare si cari representéssa maioritatea dietei din Pest'a, indrasnescu si ace'a a afirmá, ca Austri'a inainte de a multiumi natiunea maghiara, prin concesiunile cu stat'a pretsiune de diet'a din Pest'a pretinse si solicitate, nu ar' poté duce nece rol'a de potere mare européna, nece a pasi cu ceva succesu in cestiunea orientului, care acum se ivesce pre scena, si care in cea mai mare mesura interesèa imperiulu austriacu. —

Noi, cá loiali si credintiosi supusi ai Maiestatei S'ale, si iubitori de consolidarea regatului Ungariei, si de unitatea si indivisibilitatea imperiului austriacu ne tienemu o santa datoria, cá in momentele, candu regimulu e silitu in privinti'a acést'a acsu in sting'a acsu in derépta a enunciá, se facemu pe regimu serio atentu, repetiendu ca noi din contra in indestulires singuru numai a natiunei maghiare din consiunea unui ministeriu maghiaru, inainte de revisiunea si rectificarea legiloru din 1848 si fora a se indestuli si impaciui pe bas'a egalei indreptatirii nationale si celelalte nationalitati nemaghiare de sub coróna S. Stefanu, dupa dreptu si dreptate tocma in cestiunea orientale, — candu s'ar' face acsea seriósa, — nu vedemu, decatu numai reu si periculu si pentru natiunea maghiara, si pentru consolidarea regatului, si pentru unitatea imperiului austriacu.

Pentru natiunea maghiara vedemu unu pericolu de ace'a, ca prin preatinsele concesiuni stabilindose supremati'a si egemoni'a cea neauferita asupra tuturoru celorlalte natiuni nemaghiare de sub coron'a S. Stefanu, de odata se va sprinde focului urei si alu invidii nationale intre natiuni, si acést'a firesce va provocá intre natiunile neindestulite o eterna frecare si o coalitiune in contra asupritórei si nedreptei suprematie maghiare, care totulu cu isolandu pe natiunea maghiara de catra celelalte mai numerose colocuitorie natiuni, tocma in desvoltarea cestiunei orientale, nu numai tóta valórea influintiei natiunei maghiare o va paralisá, dar' si integritatea si consolidarea regatului Ungariei o ar' poté face problematica. —

Pentru imperiu vedemu pericolulu de ace'a, ca candu si ne memorandu ace'a, ca dóue ministeriu independente intr'unu imperiu negresitu ducu la dualismu, dualismulu la frecari pericu lóse politice de statu, éra aceste frecari la dissolutiunea organismului imperiului, dupa ce regimulu si Maiestatea S'a, si autonomi'a Transilvaniei si egal'a indreptatire a tuturoru natiuniloru si confesiuniloru de pe tronu o a enunciatu.

Ba dupa ce natiunile pana aci neindreptatite se au pusu si in fapta in usulu egalei indreptatiri, ba natiunea romana de impreuna cu confesiunile si limb'a s'a in diet'a din Sibiiu la 1863/4 pe lege de Maiestatea S'a convocata, si prin lege de Maiestatea S'a sanctionata, s'a si inarticulatu de a 4-a nationalitate cu tóte libertatile si immunitatile de cari s'au bucuratu si se voru bucurá si natiunile si confesiunile si limb'a maghiara, secuia si sasa, cele si mai nainte indreptatite.

Aceste fora de a revoltá si intaritá si in contr'a natiunei maghiare animile tuturoru natiuniloru nemaghiare de sub coron'a S. Stefanu si fora de a subminá nemarginit'a loru incredere in regimu, nu se mai potu sterge si revocá, precum si contopirea Transilvaniei in Ungaria, si supremati'a natiunii maghiare asupra natiuniloru celoru nemaghiare, si specifice asupra cei romane in Transilvani'a, nu s'ar' mai poté reduce si sustiené numai cu tunurile si cu baionetele.

Ce regimulu de statu austriacu din mii de cause grele politice nu ar' poté face. —

Pentru ca de ar' face, atunci inasi ar' sugrumá in animele natiuniloru nemaghiare de sub coron'a Ungariei tóte simpatiele si tóta nemarginit'a incredere de pana aci avuta in regimulu austriacu — ce e tari'a si poterea, Tronului — cu care purures si in tóte si cele mai critice tempuri s'au aratatu catra regimulu austriacu de statu. —

Pentru ca in ace'a silnica fapta, natiunile nemaghiare observandu cá intr'o oglinda, ca regimulu cu cea mai grea a loru nedreptatire, si in contra enunciatului de pre tronu principiu de egala indreptatire pentru tóte nationalitatile si confesiunile totosi preferenter favorésa si privilegiésa pre natiunea maghiara, si prin acést'a insusi isi calca in petióre si dipiom'a s'a din 20 Octobre 1860 si legile dietei din Sibiiu dela 1863/4 sanctionate de coróna, n'ar' fi cu potintia, cá in animile tuturoru natiuniloru nemaghiare pe o cale asia silnica supremati si egemoniei natiunei maghiare jertfite, se nu slabésca tóta increderea pana aici pastrata, si se nu se pericolitésa tóte caldurósele simpatii catra regimulu austriacu. —

Din cari din tóte logice si prea intieleptiesce urmésa, ca Austri'a tocma atunci nu va poté face pasi securi in cestiunea orientale, déca natiunei maghiare i ar' concede pretensiunile ei in cari si ar' intemeiá supremati'a s'a cea nesuferita, si mai nainte nu se voru indestuli si impaciui pe bas'a egalei indreptatiri si pe principiulu federativu tóte natiunile nemaghiare din regatulu Ungariei. —

Ce ar' fi dar' de facutu ?

Ne vomu spune limitatele nóstre pareri in pucine:

Regimulu austriacu n'are de a face alta, de catu chiaru si in constitutiunea maghiara se administréze dreptatea in acceasi mesura si forma facisiu cu tóte nationalitatile imperiului, — adica:

Regimulu de statu, dupa ce privilegia-le nobilitari tocma si dupa legile maghiare dela 1848 si dupa diplom'a din 20 Oct. 1860 sunt sterse (?), se se tiena strinsu de principiulu odata prin diplom'a din 20 Oct. 1860 de pre tronu pronunciatu „egale drepturi si greutati politice si civile in statu pentru tóte natiunile si confesiunile“ si acestu principiu apoi, fara sfiala de ori si care natiunalitate, se 'lu puna si in lucrare si se'lu si esecutéze fara intardiare.

Pentru ca prin administratiunea dreptatei acestei vecinice — ce tuturoru natiuniloru, dupa legile divine si naturale de o potriva *compete*. — Natiunea maghiara nu i se face nici o nedreptate, de óre ce ei, prin stabilirea egalei indreptatiri politice pentru tóte nationalitatile, nu i-se lá nemica, decatu nedrépt'a s'a suprematie si egemonia asupra sororiloru si conlocuitorioru sale nationalitati, care dupa spiritulu véoului si alu civilisatiunei, si dupa evenementele dela 1848 incóce, mai incolo nici nu-i compete, si fara daun'a imperiului, nici nu i se mai póte sustiené, ci din contra i-se recunosce tóte libertatile natiunali si limbistice a fi egale libertatiloru natiunali si limbistice a celorlalte conlocuitórie natiuni.

Candu in casu contrariu, déca li s'aru dá maghiariloru pretensiunile cari se le consolidéza egemoni'a si supremati'a cea centralisatória si nesuferita asupra conlocuitorioloru natiuni nemaghiare, acestor'a nu fara o compromisiune grea si a coronei s'ar face cea mai mare nedreptate.

Ca unu regimu dreptu, fara cea mai mare dauna si a natiunei maghiare si a regatului Ungariei, si a intregu imperiului austriacu — precum mai susu s'a aratatu — dupa publicarea diplomei din 20 Octobre 1860 si dupa cele urm'a acestei pentru egalitatea drepturiloru tuturoru natiunalitatiloru in usu fapticu puse si de coróna sanctiunate, nu póte face si admite, pentruca unu regimu nu póte fi la o natiune muma, si la alt'a ciuma.

De acea nu potemu destulu recomendá ministeriului de statu, cá neclatinat'a pana acum incredere si alipire a nationalitatiloru nemaghiare catra regimulu de statu seriosu si in interesulu intregului imperiu austriacu se se slésca nestirbata a o sustiené!

Pe ce cale?

Sustienendu facisiu cu natiunea maghiara nestirbata si nevatamata tóta valórea si poterea tuturoru drepturiloru politice si nationale, mai cu séma dela 1860 incóce de coróna celorlalte natiunalitati date, si prin coróna sanctiunate, adica:

a) Valórea si poterea diplomei din 20 Oct. 1860 si a tuturoru rescripteloru regesci, decreteloru si manifesteloru in sensulu diplomei din 20 Oct. 1860 urmate.

b) Sustienendu autonomi'a Transilvaniei, prin coróna cunciata si cu cuventulu regescu

garantata, si nece decâtu admitêndu a lta unione a si cu Ungari'a, decâtu ceî personale, carea insusi si natiunea maghiara si secuia din Transilvani'a de efectiva incorporare cu Ungari'a, prin art. 6 si 9 din 1791 o au aparatu si o au asecuratu, si care in necasulu acest'a personale, fara a fi intregitatea regatului Ungariei prin aceea periclitata, de 180 de ani au potutu esistâ — si prin urmare;

c) Sustienendu valórea si poterea legiloru aduse in diet'a din Sibiiu la 1863—4 si sanctiunate de Maiestatea S'a. — A. A.

Profesiune de credintia séu instructiune.

II. Are poporulu consciintia publica séu ce-i lipsitu de acesa? Ceru respunsu: are séu nu? Déca o are, o si manifesta intr'unu modu séu altulu, prin urmare accessi trebue se si fia bine ascultata si respectata. Déca nu o are, atunci ce mai incape stat'a fasciaris, se o spuna curatu acei carii nu credu in consciinti'a publica, comca absolutismulu este cea mai buna si mai salutara forma de regimu. Anarchie ou Cosaques. Romanii aru fi de siguru perduti prin un'a cá si prin cealalta. Asié dara se nu prea luamu numai cá in gluma garantiile constitutionale. Nu numai respundietatea ministeriala, ci dupa a mea opiniune si respundietatea deputatiloru alesi este un'a din cele mai tari garantii constitutionale, de acesa consciinti'a loru trebue se dea sama consciintiei publice de cesa ce facu si deregu ei.

Se spune ca dn. M. C. Iepurénu, carele órecandu inca a fostu ministru, a disu ca dlui cá deputatu nu vré se scia de alta opiniune, de opiniunea alegatoriloru, decatu de cesa ce'i dice consciinti'a dlui. Prea frumosu; déca insé consciinti'a deputatului vreo data ar adormi, cine are dreptulu celu mai deaprópe de a lo destepta? Ore nu alegatorii? Et bonus interdum dormitat Homerus. Se ne ferimu insé a „spovedui“ pe oricine, se presupunemu la toti deputatii unei camere consciintia curata cá lumin'a sórelui, caracteru totu cá alu lui Scipio si Cato, séu mai bine moral'a evangelica intru totu lustrulu seu cerescu; poti insé óre presupune si pretinde, cá toti deputatii se fia genii universali, toti legislatori nascuti si crescuti, toti tari in tóte ramurile de legislatiune? Nici decum, nicairi si niciodata. Poti érasi presupune la toti acea petrundere si prudentia matora, carea se'i apere in totu timpulu de cursele unoru intriganti genisli, carii se incérca a'i arunca din o partita in alt'a? Nici acésta. Apoi in asemenea impregiurari cine se stea mai anteiu bietului deputatu in ajutoriu, déca nu consciinti'a publica?

Ei, dara dn. Dim. Ghica o a spus'o curatu, ca a vediutu si deputati carii s'au lasatu insiatu cu profesiuni de credintia si carii dupace au vorbitu cu multa pasione de libertati, ajunsi la putere, au uciisu libertatile. Prea adeveratu; tocma insé acésta impregiurare trebue se spuna dlui Dim. Ghica, ca alegatorii cu statu mai virtosu au se insiste pe viitoru pentru profesiunile de credintia politica. Déca se alla cearlatani politici si ómeni de nimicu, carii isi dau de mintinuna program'a propria, cu catu mai virtosu voru veni alegatorii in pericolu de a fi insielati ei si cu ei pote patri'a intréga de catra acei, pe carii isi alesu numai pentru facii'a loru cea neteda si pentru barb'a cea de moda. Concedu cu prea bucurosu, comca dn. Dim. Ghica in calitatea sa de principe si omu bogatu avuse ocasiuni neasemenatu mai multe decatu noi cei stilalti a vedé in largulu Europei, cum de ecs. cuviosiile sale pp. Ermolau, Pachomie si Policarpu alérga dupa onórea de representanti in cemera numai pentruca din intemplare unele episcopii sunt vacante si in capitala li s'ar da ocasiune minunata de a'si vedé de o trebsiora cá aceea, era dnii Amfibionu, Polipionu si Cameleonu subsoriu orice programa séu instructiune totu pe placulu alegatoriloru, numai pentrucá se póta veni fara nici o greutate in atingere mai desprópe cu Escelentiile si cu Mariile, nu din alta pricina, decatu numai ca dloru inca s'aru simti capaci pentru nesce functiuni mai inalte; si apoi ce mai scii, gratî'a lui Ddieu este mare si nemarginita. Cu tóte acestea pe de o parte ar fi lucru fórte tristu si durerosu, déca asemenea escepțiuni le amu luá de regula, éra de alt'a nu pricepemu nici decum acea logica, dupa care tocma pentru aceea se nu ceremu profesiune de credintia dela deputati. Este insé vreunu candidatu in tóta privinti'a cunoscutu, caracteru trecutu prin tóte probele? Atunci sta in voi'a alegatoriloru de a'i dice: Credeulu tau ti l'omu auditu de statea ori, faptele ti le conóscemu, mergi si ne representa pe noi si pe tiéra acum cá totudeuna. Niciodata insé alegatorii se nu renuncie la dreptulu de a cere deputatului sam'a pentru purtarea lui; éra déca alegatorii tacu si remanu pasivi preste totu periodulu legislatiunii, atunci deputatulu e scutitu de orice reprobare ce 'iar veni mai in urma, pentruca déca se póte aplica undeva cunoscutulu qui tacet consentire videtur, apoi nicairi cá aici. Alegatorii carii stau cá inlemniti in decursulu periodului de legislatiune, nu merita decatu dreptu acumpu si fromosu si nu merita libertatile constitutionale. Atunci si numai in acestu casu se póte aplica tes'a dlui Iepureanu de a'si intreba cineva numai consciinti'a propria, atunci adica, candu cea publica dórue amortita, candu apoi mai totudeauna este vai de tiéra si de natiune.

Éca asié pricepemu noi acésta ramura a vietii constitutionale si totu in acestu intielesu ne vomu adopera de a o pune si in lucrare odata, candu ni se va mai da si nóua ocasiune.

21 Oct. n. G. Baritiu.

Brasiovu.

Dela Reuniunea de gimnastica. Dumineca in 16/28 Octobre se va tiena adunarea generala a Reuniunii romanesci de gimnastica din Brasiovu. Fiindu insé, ca membrii Reuniunii nu s'au adunatu in acelu numeru, cá se póta fi competenti de a face conclusiuni valide in intielesulu statuteloru — cu tóte ca s'a asteptatu o óra intréga — asia dara s'amenatu tienerea acestei adunari pe dumineca in 23 Oct. st. v. séu 4 Nov. st. n. la $10\frac{1}{2}$ óre de diminétia. — De astadata s'a otaritu de locu alu adunarii sala casinei romanesci, care binevoi on directiune a casinei a ne o pune spre dispusetiune si pentru care ne tienemu, de detorintia a ne esprime multiamita in publicu. On. membrii sunt pofiti a loa parte la adunarile generale mai cu asuratiela, cu atatu mai tare, ca-ce intrelasandu acést'a venimu pe de o parte in cea mai mare perplesitate cu st. Domnu comisariu regescu, carele si in diu'a susu pomenita otarita pentru adunare, sosindu in sala cu o óra mai tardiu, decatu ce éra invitatu, si nefiandu totusi numerulu competinte la conclusiuni se indepartà cam nemultiamitu; — éra pe de alta parte nepasarea acésta aruncu unu feliu de umbra asupra nóstra facia cu ingrigirea, zelulu, acuratetia si ordinea nóstra in afacerile de interesu comunu, — care totudeuna trebue se sutere in asemenea impregiurari. —

— Tergulu decurse totu cu nemultiamire. Vitele erá in pretiu: vaca dela 14—30 fl., ér' parechea de boi cea mai frumósa se vendù cu 135 fl.; cai inca eftini, cea mai frumósa pareche de armasari se cumparara cu 105 galbeni, ér' 19 cai se vendura, unulu cu cate 2 fl. Diu'a tergului adunà unu mare concursu de ómeni in piatia, incatu abia putei strabate, insé venira mai multi cá se venda decatu se cumpere, incatu unii din industriari se plangu, ca n'au vendutu neci de 50 cr. Lipsa de bani e fórte mare, si silesce pre ómeni a-si margini trebuintiele, dar si manufactele se tienu pré sosu la pretiu, cá cum s'ar fi conjuratu. — Suptu néu'a cea mai alba diace adesea unu gunoiu putredu. — Timpulu totu ernaticu. Ploie cu ninsóre; bucatele si tienu pretiulu de pena acum. —

UNGARI'A. Ce minune se fia acést'a, ca alte natiuni se lupta pe intreente pentru a dovedi inmii cea mai neconditionata alipire de dreptorile si legile loru, pecandu ficalósii de noi nu ne rusinamu a si visá, cumca a manifestá alipirea catra dreptulu nostru castigatu cu atata greutate se póte privi de o crima, desfatuindu manifestarea de consciinti'a de sene. Nu asié facu alte natiuni. Éca maghiarii ieau refugiu si la apucaturi strategice spre a dovedi, ca nemica nu-i mai póte deslipi de resultuirea in intregu a drepturiloru loru. Spre a inspaimentá pe regimu partit'a lui Deák dechiará in „P. Naplo“ in publicu, cumca ea nu va mai stá pentru elaboratulu lui Deák in privinti'a causeleloru comune si Deák si va trage elaboratulu seu in comitetu'u de 67 si va lasá initiativ'a propunerii causeloru comune la steng'a, partit'a lui „Hon“. O manevra, care apoi mi-tio spuce diurnalele ex proposito a o esploatá chiaru si cu amenitari, ca partit'a liberala va merge statu de departe, incatu nu se va opri pana la nedependinti'a Ungariei, déca nu denumescu ministeriu inainte de pertractarea causeloru comune, dupa cum vré partit'a lui Deák. — Serbii si croatii manifesta prin meetinguri alipirea catra dreptulu loru, si noi se ontediamu a desfatui manifestarea alipirei nóstre catra dreptulu nostru celu statu de drepta! —

AUSTRI'A INFER. Vien'a. Mai. S'a fi primitu in Prag'a cu celu mai mare entusiasmu. Boemii isi manifestara dorinti'a de a li se incorená regele chiaru in salutarea de primire, si dupa unu telegramu din Prag'a din 26 Oct. inp. ar fi si denumitu pe min. din Saxoni'a Beust, dupace se intórse din Germani'a de sudu. de min. presiedinte. Er' dupa altulu din 28 Oct. Mai. S'a conchiamatu la Prag'a pre toti ministrii si pe cancelariulu Mailath si sunt semne, ca inca acolo se va reconstrui ministeriulu, cu buna séma nu in favórea mortacineloru si a sterveloru. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 14 Oct. Cá urmare la cele publicate in Nr. tr. mai adaugemu si cuventarea, care a tienut'o consululu generalu alu Engliterei de Green, conducatoriulu corpului diplomaticu si consularu, candu facura visita gratulatória in forma oficiala, dupace ad ministriulu de esterne incunoscintiase corpulu diplomaticu si consularu oficialuminte, ca principele Carolu e recunoscutu de catra inalt'a Pórta si va primi oficialu corpulu diplomaticu. D. Green pronunció acestea cuvinte:

„Inaltime!

„Me simtiu fericitu, ca potu presentá Inaltimei vóstre Serenisime, mai inainte plecarei Sale la Constantinopole, omagiulu dorintieloru sincere ce formeza toti colegii mei aflati aici, pentru prosperitatea Inaltimei Vóstre Serenisime si a Romaniei, sub noulu regime ce se inaugureza.“

Inaltimea S'a principele Domnitoru a respunsu:

„Domniloru, sunt fórte miscatu de marturisirea simpatieloru ce'mi aratati, venindu a'mi oferi felicitarile domniloru-vóstre mai inainte plecarei mele la Constantinopole. Totudéuna amu apretiuitu cu taria viulu si simpatieulu interesu ce guvernele straine au avutu neintreruptu pentru Romani'a, si sperù, ca cu ajutoriulu lui Dumnedieu si sprijiuiulu puteriloru garante, vomu puté in curendu dá una desvoltare salutara si de progresu tuturoru interesseloru acestei tieri, si a'i garantá viitoriulu seu prin principiele de ordine si de stabilitate ce ne silimu a inaugurá.“

Inainte de pornire emise principele Carolu urmatóri'a ordinare si proclamare:

CAROLU I.,

din grati'a lui Dumnedieu si prin vointi'a natiunale, Domnu alu Romaniloru.

La toti de facia si viitori sanetate.

Avendu a merge pentru pucine dile la Constantinopole.

Amu decretatu si decretamu ce urméza:

Art. I. Pe timpulu acestei calatorii catu vomu lipsi din tiéra, consiliulu Nostru de Ministri, sub presiedinti'a dlui Ioan Ghica, ministrulu de interne, va lua carm'a guvernului si va administrá in numele Nostru.

Art. II. Sentintiele definitive supuse Noue, in puterea prerogativei ce Ni se acorda prin art. 93 din constitutie, Ni se voru presentá la a nóstra intórcere.

Art. III. Destituirile séu numirile functionariloru publici, ce, prin gasirea cu cale a consiliului ministriloru s'ar face dupa neaparata trebuintia, voru fi cu titlulu provisoriu si reservate sanctiunei Nóstre ulteriore.

Art. IV si celu din urma. Presiedintele consiliului Nostru de ministri, va esecutá si va face a se esecutá acestu decretu.

Datu in Bucuresci la 9 Oct. 1866.

Carolu.

Ministru secretaru de statu presiedinte consiliului ministriloru Ioan Ghica.

Nr. 1563.

„Romani!

„Patriotismulu ce a'ti aratatu in tóte epocele cele mari ale istoriei vóstre, v'au pastratu neatinsa sacr'a croscenire a strabuniloru vostri,

„Patri'a Romana". Si de astadata totu acestu patriotismu v'au datu cunosciintia despre adeveratele vóstre interese si v'au facutu se voiti si se aclamati in unanimitate ereditatea principiloru vostri si form'a guvernului constitutiunale. Printr'acést'a a'ti impacatu libertatea cu stabilitatea si a'ti asecuratu astufelu desvoltarea rapede si neconrmata a tuturoru puteriloru vitale ale tierei. Romani, astadi dorintiele vóstre s'au implinitu. Alesulu vostru a fostu inscrintiatu oficialu, ca Sublim'a Pórta ilu recunósce si fara indoiéle celelalte puteri voru recunósce la rendulu loru oper'a rabdarsi si a moderarii vóstre. Constatamu cu fericire, ca Sublim'a Pórta, recunoscundu sinceritatea intentiuniloru si intieleptiunea fapteloru vóstre, privesce puterea vóstra nationale si legamintele ce ne alatura de dens'a, cá una garantie puternica de ordine si de stabilitate. Mergundu la Constantinopole dorinti'a mea este de a dá prin viu graiu Maiestatii Sale Sultanului asicurarea profundului nostru respectu pentru tractatele cari regulédza relatiunile tierei nóstre cu Turci'a, si a primi de la Maiestatea S'a una noua dovada de insalt'a s'a solicitudine pentru drepturile si prosperitatea Romaniei. Fiecu cu incredere in viitoriu, ca-ci sciu, ca urarile vóstre me voru insoci pretutindeni; din parte'mi ve lasu cugetarea mea, anim'a mea. M'ati aclamatu suveranulu si vocea poporului fiindu vocea lui Dumnedieu, am incredere, ca Atotputintele me va sustiene in silintiele ce nu voiu inceta de a pune impreuna cu voi, pentru progresulu si marirea patriei nóstre.

Carolu."

Bucuresci 9 Oct. anulu 1866.

— Romanulu" anuncia, ca in 23 Oct. pe la 9 óre a trecutu pr. Caroln pe unu vaporu romanescu „Romania" la Rusciucu, unde fù primitu de Odianu Efendi, tramisu spre intempinare M. Sale, anunciandu cu 21 salve de tunuri sosirea lui, fiindu primitu intr'unu modu stralucitu, de unde in trasor'a gubernatorelui Rumeliei Mihaldt-Pasia, merse la palatulu loi, unde primi presentarea consuliloru si a functionariloru militari si civili, si primindu dejunulu printre trupele insirate porni la 12 la drumulu de feru insocitu de suita si de min. presiedinte Ioan Ghica, care de sici se reintorse ér' la Bucuresci; ér' Alteti'a S'a porni catra Varna, unde sosi in 23 sér'a la 8 óre desdata cu bastimentulu pentru Mari'a S'a de unde porni la 12 óre de nópte si sér'a in 24 sosi la Constantinopole, descindendu la palatulu imperialu dela „Apele dulci", si a fostu indata primitu de Sultanulu, care i dede cu insasi man'a s'o actulu de recunóscere, dandui locu de siedere alaturea cu densulu si cerendui a-si presentá fiecare din persónele suitei sale. O primire pretutindinea stralucita.

— D. min. de fin. P. Mavrogeni presenta consiliului ministriloru bugetulu pentru anulu curentu in cifrele urmatórie:

Pentru consiliulu ministriloru	103.800 lei	— par.
Consiliulu de statu pentru tim pulu functionarii	245.667 , 16	,
Ministeriulu de interne	19,561.825 , 11	,
, de finantie	44,152.522 , —	,
, de resbelu	35,347.018 , —	,
, de justitia	9,507.613 , 26	,
, de culte si instructione publica	12,000.000 , —	,
, comerciu, agricult. si lucrari publice	16,047.927 , 12	,
, trebiloru straine	1,805.054 , —	,
totalulu spesseloru	148,771.427 lei 35 par.	
Totalu veniteloru	135,098.400 , —	,

Remane unu deficitu pre anulu cur. de 13,673.027 lei — par., care deficitu se va acoperi prin anularile de credite, ce se spera a resultá asupra bugetului fiacarui ministeriu si prin o parte din imprumutulu, ce e a se contractá in virtutea art. 36 din legea din 15 Iuliu tr.

Intr'acesta sta situatiunea bugetului generalu alu statului pe anulu curentu, in care s'a trecutu de ordine, si bugetulu casei de lieuidare a detorieloru flotante provenite din anii trecuti, casa, care s'a infiintiatu in virtutea diornalului inchiaiatu de on. consiliu la Aprile tr. si care presenta la activu sum'a de lei 82,599.000 —

ér' la pasivu , , , 71,373.880 24

Escedentu 11,225.119 19

Sum'a ce se va puté realisá din acestu escedentu, remane a se face venitu estraordinariu in bugetulu statului.

RUSI'A nivelésa acum fara nici o crutiare simtiulu nationalu polonicu si releginnea loru, cá se sterpésca nisuintiele loru pe viitoriu. Gubernulu rusu apoi ies in protectiune pe rosneci, cá se i redice in capulu polonilorn; elu a asecuratu chiaru si pentru rutenii din Austri'a, pentru 10 juni din Galiti'a si 10 din Ungari'a cate 300 ruble, taleri rusesci, pe anu, cu conditiune, cá vreo cativa ani de studia se le faca acela la Petrnburgu in Rusi'a. Emisarii rusi ér' incepura a crucisia provinciele slave din Turci'a si a le pregati la prorumperea resboiulu, care se crede, ca se va inving in primavara, dupa cum credu si emigrantii, cari in sacii de nuci tramisera din Francia prochiamatiuni si in Ungari'a si in Polonia. —

Cu datu 26 Oct. se publica din Rusi'a sciri din Constantinopole din 23, cumca representantulu Rusiei din Bucuresci a primitu instructione speciala, cá se cu iè parte la oficial'a felicitare a principelui Romaniei. Asta e amicitia esita din simpathii relegióse, com intielege Rusi'a pravoslavia, cá si grecii, cá se insiele natiunile, ce disecu in intunerecu spre ale calari, slavisá séu muscali, greci etc.

Novissimu. Telegramu.

Viena 29 Oct. Alaltaeri séra, candu esiá Mai. S'a imp. din teatrulu cehicu si se suiecá in careta, o calfa de croitoriu si redicá man'a drépta cu unu pistolu tare implinitu, inse capitanulu englesu Palmer lu impedecá prindiendu pre criminalu si dandulu judecatii. Se aflaru la criminalu polbere de pusca, 3 capse invalite in metase.

Din Constantinopole se telegrafésa, ca principele Carolo a primitu investitur'a, ér' in diele din urma in Candia fù o versare de sange infricociata. Cine a invinsu? Si unii si altii, ca asié vinu scirile de acolo. —

Decoratiuni si laude. Pentru purtare brava insintea inimicului se decorara dela reg. de infant. Carolu Alecsandru Mduoe de Sachsen-Weimar Nr. 64 cu medali'a de auru: con. Constantinu Dinde; cu medali'a de argintu cl. I: serg. Ioanu Lampe, serg. cadetu Victoru Heyszi, corporalii: Fr. Mathiasco, Andr. Sucin, Dim. Oreanu, Lad. Kenderesy; con. Frid. Urban, Angelu Birt'a, Ioanu Maiu, Nicolau Tatu; cu medalia de arg. cl. II: serg. Podiutzky, serg. cad. Enengel, qua serg. Morariu vice serg. Carolu Kurzfeld, Petru Dragota, corp. Ioanu Nasendeanu, I. Mesesianu, cond. I. Munteanu, Ios. Siegel, gregarii: Petacu, Ios. Hegedosiu, Mich. Stefanescu, Camillo Beischlag, Avr. Sente, Nic. Pastoriu, R. Forster, Tom'a Nicóra, Dim. Marcu, I. Toncia, Vasile Craciunu, Mich. Lucacu, Antoniu Raiu, Iul. Putze, cond. Mich. Cacac'a si Ign. Birt'a.

Laudati fusera: serg. cad. Anton Mandl, cond. Stefanu Mate; corporalii: Nic. Spiridonu, Al. Obresianu, cond. I. Bociatu, Petru Luc'a, Mich. Manea, Mich. Pop'a, Vistianu Boloanu, cadet. Lud. Kaufmanu; gr.: Aronu Craciunu, Petru Baicu, Moise Siandru, Simionu Ratiu, Simeonu Gros'a, Iosifu Mariniu si Ioanu Manu.

Dela reg. de infant. Alecsandru II. imperatulu Rusiei Nr. 2 se decorara cu medali'a de arg. cl. I: v. serg. Franciscu Szöcs, corporalii Borendi si Wandler; cond. Hegyesy, Davidu Socaciu, Fr. Reith, Fr. Sasu, Ioanu Deras, gr. Martiuu Nicol'a; cu medali'a de arg. cl. II se decorara serg. acum locoten. Truiscu, v. serg. Ioanu Bersanu si corp. Georg. Bratu: gregarii: Lud. Pal, Ios. Elekes, Fr. Szentes, Fr. Kafau schek, Ferd. Berviezer, I. Sierbanutiu, N. Coracioni, Ioanu Forri, Alesiu Demeter, László Bedö, Ios. Kiss, Ioanu Galu, Greg. Iacobu, Lad. Fülöp, serv. de oficiru Domokos.

Laudati fusera corporalii Alb. Voluciu, Stefanu Varg'a, I. Incze, cond. Stef. Marchau, cornistulu I. Vandoru, serv. de oficiri I. Kenschert, Ios. Agoston si purtatoriulu de raniti Ciotti.

Dela batal. de venatori Nr. 28 se decorara cu medali'a de arg. cl. I gr. Petru Nicolau; cu medali'a cl. II cad. serg. Iul. Heinu Ioane Scopek, serg. I. Haltrich, vice serg. Florianu Pahone, Rud. Czech, I. Haas; vic serg. Georgiu Cristolovsanu, Georg. Gaboru, Georg Stenner, Ioanu Filk, Lazaru Recusianu, corp. Georgiu Schindler, Iacobu Pop'a, qua serg. Andr. Fultsch, cornist. Georgiu Fagarasi, gr. Onutiu Dragusianu.

Laudati fusera: serg. Danielu Const, Andr. Schneider, Felix Schneider, v. serg. Ios. Böhm, gr. I. Schmidt si Frid. Hermann.

Literariu.

Directive pentru organisarea comuneloru districtului tierei Fagarasiului de capitanulu supremu cav. de Puscariu 1866. Tipografi'a lui S. Filtsch in Sibiiu. Unu indreptariu fórte de lipsa pentru intocmirea organismului si administratiunii comunali. Se afla tiparita.

Unu feliu de compilare esplicativa a legiloru si ordinationiloru, ce privescu la trebile comunali, care potu servi de cinosura pentru regularea comuneloru in sinulu seu. Scopulu e, estirparea abusuriloru prin desvoltarea unei vieti municipale si comunale atatu de necesarie pentru scuturarea si initiarea comuneloru la viéti'a constitutionala. E fórte recomendabila pentru ver-ce comuna, care vré a se constitui, a grij de ale sale si a se apera de abusuri.

Manuariu pentru judecatoriile comunali din districtulu tierei Fagarasiului totu de capitanulu supremu. 1866. Care cuprinde instructiuni basate pre legile actuale pentru organisarea judeciloru comunali in obiecte pana la 12 fl., care judecata statatória din doi representanti séu jurati si din antistele comunalu se tiena siedintia de judecata celu pucinu pe tóte septeman'a cate una, cu ingrigire, cá partitele se'si póta fini causele acasa fara a'si versá pung'a si averea pe la judecati mai 'inalte cu inviatiunile necesarie la pertractarea agendeloru de judecata comunala, si se va cere séma la finea anului despre tóte decisiunile si impaciuirile facute. In desmatuiulu secularin, in care se parasira comunele spre a'le omori orce autonomia in dilele feudali si in confusiunea provisoriului aceste normative potu servi de ajutoriu la regularea trebiloru comunali atatu administrative, catu si judecatoresci si candu s'ar observa, amu avé regulata in catuva viati'a celu pucinu cea comunala constitutiunala. Le supunemu apretiarii comuneloru. —

Poesii de Iosifu Vulcanu date la lumina in Pest'a, dedicate pré iubitiloru sei parenti intr'o ecclectione frumósa adiustata intr'o editiune catu se póte de eleganta, cuprindu in 205 pagine, cele mai alese pirese din incercarile poetice ale Dlui autore, care publicului nostru in mica parte ei sunt cunoscute din „Fói'a pentru minte, inima si literatura", in care aflara complacerea cetitoriloru. Cea mai mare parte din poesiele edate acum respira acelasiu zelu nationalu, acelasi iubire si insufletire spre virtuti, care caracterisédza scrierile d. auctore, incatu merita a fi catu de multu citite de tenerii si betrani. — Pretiulu e 1 fl. v. a. si se póte trage deadreptulu. —

Gramatic'a limbei maghiare pentru clasele gimnasiali inferiori de Octaviu Baritiu, profesoru gimnasialu in Naseudu. Acést'a gramatica, cea de anteia ce a esitu pana acum pentru invetiarea limbei maghiare, cu ajutoriulu limbei romane, este compusa dupa metodulu practicu celu mai corespundatoriu spre a puté inlesni tenerimei insusirea unei limbi straine cu totulu diferite in formele ei dela natur'a limbei nóstre. Inlesnirea ce o castiga gramaticiulu Toepfer pentru junimea germana la invetiarea acestei limbe, cu asemenea metodu practicu vedemu, ca D. prof. Octaviu Baritiu o procura pentru junimea romana din clasele mediocre catu se póte mai corespundatoriu, in totalulu seu. Ne amu bucura, candu amu vedé edate la lumina de catra profesori tóte studiale asié, dupa cum se urmésa metodulu prelegeriloru loru in practa. Din autoru póte se pasiésca prin consiliariatulu scolariu spre a casugá aprobare mai 'naita acestei carti inlesnitóre, pentrucá se fia ertata a se introduce si in alte gimnasii, si chiaru si in cele maghiare se se póta folosi pentru tenerimea romana, cá mediolocu ajutatoriu de a intielege ce se propune in limb'a straina neintielésa de ei.

Cursurile la bursa in 30. Oct. 1866 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl. 9 cr. v. a.
Augsburg	—	—	127 , — ,
London	—	—	128 , 20 ,
Imprumutulu nationalu	—	—	59 , 30 ,
Obligatiile metalice vechi de 5 %			66 , 40 ,
Actiile bancului	—	—	707 , — ,
, creditului	—	—	155 , 50 ,

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.